

Vergaderjaar 2018–2019

31 293

Primair Onderwijs

Nr. 472

**BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BASIS- EN VOORTGEZET
ONDERWIJS EN MEDIA**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juli 2019

Donderdag 13 juni 2019 heeft het VSO over het experiment flexibiliseren onderwijstijd basisonderwijs plaatsgevonden (Handelingen II 2018/19, nr. 93). Daarin zijn twee moties ingediend: de motie van het lid Rudmer Heerema c.s.¹ en de motie van het lid Bisschop². Beide moties zijn dinsdag 18 juni door uw Kamer aangenomen (Handelingen II 2018/19, nr. 94, Stemmingen). Met deze brief informeer ik uw Kamer – conform uw verzoek – over hoe ik de motie van het lid Rudmer Heerema c.s. ga uitvoeren en welke tijdlijn daarbij hoort. Tevens informeer ik uw Kamer over de uitvoering van de motie van het lid Bisschop.

De motie van het lid Rudmer Heerema c.s.

In de motie van het lid Rudmer Heerema c.s. (Kamerstuk 31 293, nr. 469) verzoekt uw Kamer om het wettelijk mogelijk te maken dat scholen die voldoen aan vast te stellen voorwaarden, zoals instemming van de medezeggenschapsraad en waarborgen voor de onderwijskwaliteit, kansengelijkheid en onderwijsfilosofie, af kunnen wijken van de centraal vastgestelde vakanties en de vijfdaagse schoolweek. Uw Kamer verzoekt daarnaast dat de scholen met voldoende onderwijskwaliteit uit het huidige experiment in staat te stellen om vooruitlopend op deze wetswijziging in staat te stellen van deze mogelijkheid gebruik te maken.

Wijzigen van de wet

Op 11 juni heb ik uw Kamer de brief «Ruimte voor Regie in het primair onderwijs» gestuurd (Kamerstuk 31 293, nr. 465). Ruimte voor Regie wordt een programma waarin ik ga onderzoeken hoe ik eraan kan bijdragen dat scholen meer regie voelen en nemen in de inrichting en organisatie van hun onderwijstijd. Deze aanpak moet er – in lijn met de ingediende motie

¹ Kamerstuk 31 293, nr. 469.

² Kamerstuk 31 293, nr. 467.

– voor zorgen dat er ruimte komt voor scholen, dat scholen deze ruimte kennen en dat zij die op een goede manier benutten met behoud van kwaliteit.

Hierbij kies ik voor een aanpak waarin veel ruimte is voor interactie, voor ontdekking en onderzoek, en voor gelegenheid om van elkaar te leren. Een divers palet aan stakeholders en belangengroepen met wensen en ideeën op dit vlak zullen betrokken worden. Het betreft hier dan ook een programma waar we breder kijken dan de vastgestelde vakantie en de vierdaagse schoolweek. Juist ook om een toekomstbestendig stelsel te kunnen garanderen waarin de kwaliteit gegarandeerd is.

Ik ben voornemens om de uitvoering van de motie, daar waar het betreft het wijzigen van de wet als onderdeel, in dit programma mee te nemen. Dit geeft de mogelijkheid om de in de motie genoemde voorwaarden, zoals instemming van de medezeggenschapsraad, waarborgen voor de onderwijskwaliteit, kansengelijkheid en onderwijsfilosofie concreter uit te werken. In het programma Ruimte voor Regie kunnen wij de tijd en de betrokken experts benutten om de voorwaarden voor de motie van het lid Rudmer c.s. (Kamerstuk 31 293, nr. 469) Heerema helder te krijgen en aan te vullen, om zo te komen tot een gedegen, duurzame en uitvoerbare oplossing. Ik zal uw Kamer voor de zomer van 2020 informeren over de stand van zaken ten aanzien van de gevraagde wetswijziging.

Vormgeven van een nieuw experiment met randvoorwaarden en waarborgen

Voor wat betreft het tweede deel van de motie geldt, zoals aangegeven in mijn brief en in de beantwoording van het schriftelijk overleg, dat ik een verlenging van het experiment onwenselijk acht.³ Ook de indiener van deze motie heeft in het VSO op 13 juni ((handelingen II 2018/19, nr. 93) aangegeven «het goed te snappen dat we vanuit juridisch oogpunt moeten stoppen met het experiment». In zijn motie vraagt de indiener dan ook om mogelijkheden voor de scholen uit het huidige experiment om af te mogen (blijven) wijken van de vastgestelde vakanties en vijfdaagse schoolweek onder voorwaarde van instemming van de medezeggenschapsraad en waarborgen voor de onderwijskwaliteit, kansengelijkheid en onderwijsfilosofie.

Het komende schooljaar 2019/2020 is voor de scholen uit het experiment de overgangperiode waarin zij nog door kunnen gaan met flexibele onderwijstijden. Ik kies ervoor om vanaf schooljaar 2020/2021 met een nieuw experiment te starten voor de scholen uit het huidige experiment waarin de voorwaarden en waarborgen uit de motie het uitgangspunt zijn bij het wel of niet mogen afwijken van bestaande wet- en regelgeving. Ik ga met de scholen uit het huidige experiment in gesprek over hoe we de randvoorwaarden en waarborgen uit de motie kunnen vormgeven voor een nieuw experiment. Voor het einde van het jaar informeer ik uw Kamer over de uitkomsten van deze gesprekken en de voorgenomen vormgeving van een nieuw experiment. Door het vormgeven van het experiment nu te starten, los van Ruimte voor Regie, kan ik deze scholen duidelijkheid geven. Het experiment wordt begeleid door onderzoek dat gericht zal zijn op de gestelde voorwaarden en waarborgen zoals de wijze van financiering vanwege de kansengelijkheid.

Het hangt van de precieze formulering van de verschillende voorwaarden en waarborgen af, of en hoe de scholen aan het huidige experiment aan het nieuwe experiment mee kunnen doen. Zo zal de door uw Kamer

³ Kamerstuk 31 293, nrs. 451 en 464.

gevraagde waarborg als kansengelijkheid betekenen dat scholen die willen afwijken van de centraal vastgestelde vakanties en de schoolweek van vijf dagen dit pas kunnen doen wanneer zij deze flexibiliteit van onderwijstijden aanbieden voor alle leerlingen, zonder voorwaarden en ongeacht de vrijwillige ouderbijdrage of andere financiële bijdrage.

De motie van het lid Bisschop

De motie van het lid Bisschop (Kamerstuk 31 293, nr. 467) verzoekt de regering mede op basis van ervaringen van de huidige experimenteer-scholen te verkennen in hoeverre met het oog op het bieden van passend onderwijs een wettelijke ontheffing van het verplichte aantal schooldagen en vakantieweken nodig en mogelijk is die met kwalitatieve waarborgen is omgeven.

In de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) is al een bepaling opgenomen die de mogelijkheid geeft voor ontheffing van onderwijstijd en de vijfdaagse schoolweek vanuit het perspectief van passend onderwijs (artikel 8, 12^e lid, WPO). Op basis van deze wettelijke mogelijkheid kan de inspectie op verzoek van het bevoegd gezag ermee instemmen dat om lichamelijke of psychische redenen voor individuele leerlingen wordt afgeweken van de regels over onderwijstijd (artikel 8, 9^e lid, WPO).

In hoeverre in aanvulling op deze mogelijkheid nog nadere ontheffingen nodig zijn, zal onderdeel zijn van de aanpak van het programma Ruimte voor Regie en van de ontwikkeling van de onderwijs-zorgarrangementen. In het programma Ruimte voor Regie zal, zoals hiervoor aangegeven, verkend worden of en welke ruimte, onder andere vanuit het perspectief van passend onderwijs, in het primair onderwijs in aanvulling op de huidige ruimte nog wenselijk en noodzakelijk is.

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,
A. Slob